WASHINGTON D.C. 20540

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 206. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 26-го ЖОВТНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS - JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 26, 1985 No. 206. VOL. XCII.

КОНҐРЕСМЕНИ ОБОРОНЯЮТЬ Й. ТЕРЕЛЮ

Вашінгтон (АОЛПУ). — Конгресмени Сильвіо Конті, республіканець з Массачусетс, і Брус Моррісон, демократ з Коннектикат, спонзорують акцію спільного конгресового листа до Михаїла Горбачова з вимогою звільнити Йосифа Терелю з ув'язнення.

Й. Тереля, відомий у міжнародних колах борець за релігійні права, права віруючих і активіст за легалізацію Української Католицької Церкви в СССР був поновно арештований і засуджений на 7 років таборів праці і 5 років заслання за „антисовєтську агітацію і пропаганду".

Конгресмени пишуть листа на захист Терелі з нагоди вершинної конференції запланованої між Горбачовим і президентом Роналдом Реґеном в листопаді в Женеві. В листі сказано: „Звільнення Йосифа Терелі з гуманітарних мотивів буде доказом, що ваша країна здійснює постанови міжнародних угод, які були підписані Совєтським Союзом. Цей жест допоможе створити сприятливе підложжя, щоб дістати підтримку наших громадян, яка є необхідна для майбутніх переговорів між нашими країнами щоб поліпшити шанси стійкого миру і існування людства"

Акція спільного конгресового листа переведена з ініціятиви і за посередництвом Головної управи і відділів організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ). Координаторами акції є Марія Демчук (Ню Джерзі) і Орест Дейчаківський (Вашінгтон).

АОЛПУ вислали листи до всіх членів Палати Репрезентантів з проханням прилучитися до спільного листа. Делеґація членів управи АОЛПУ вже відвідала всі бюра законодавців у Вашінгтоні 8, 9 і 10-го жовтня і особисто реферувала справу оборони Терелі.

Під час відвідин законодавці і асистенти висловлювали бажання, щоб громадяни їхніх конгресових дистриктів сконтактувалися з ними у справі оборони Терелі. В бюрі конгресмена Томи Робінсона з Арізони витворилася жвава дискусія між членом АОЛПУ і асистентом конгресмена Крисом Фаррелем. Він висловив бажання обширніше вивчити ситуацію репресій і порушень людських і релігійних прав в СССР і зреферувати цю справу своєму конгресові. Він правильно завважив, що конгресмени з південних стейтів ЗСА переважно не беруть участи у спільних оборонних акціях тому, що їхні виборці тими справами не є зацікавлені. Потрібно більше інформувати південні стейти про Україну і дійсність в СССР, щоб їх зактивізувати. Українці, які поселені на півдні, мають добру нагоду стати піонерами таких акцій.

Організація АОЛПУ була повідомлена бюрами спонзорів листа до Ґорбачова, що біля 80 конґресменів вже прилучилися до спільного листа конгресменів в обороні Й. Терелі. АОЛПУ просить телефонувати і писати до конгресменів і просити їх приєднатися до спільного листа-петиції до Ґорбачова. За інформаціями слід писати або телефонувати до: Americans for Human Rights in Ukraine, 43 Midland Pl., Newark, N. J. 07106; tel.: (201) 373-9729.

Бажають провести інтерв'ю з українцями

Вашінгтон. — Корпорація Української Спадщини, при співпраці з компанією Ґуґґенгайм продакшен, бажає провести інтерв'ю з українцями, які прибули до цієї країни через острів Елліс айленд, для спеціяльної телевізійної програми на 1986 рік.

Агенція Ґуґґенгайм, сказав Микола Андреадіс, віце президент Корпорації Української Спадщини, працює над фільмом „Статуя Свободи" за фонди банку Морґана. Одногодинний фільм буде висвітлений під час 1986 року на телевізійній мережі Служби публічних передач (ПБС), співпадаючи з датою закінчення проєкту віднови статуї у сторіччі її відкриття 1886 року.

Спеціяльна передача, сказав М. Андреадіс, виявить подробиці історії „Статуї Свободи" від її початкового проєкту аж до її спорудження в Нюйоркській пристані. Тим самим ця програма вияснюватиме як прийшло до того, що „Статуя Свободи" символізує американську свободу для мільйонів нових імігрантів, які вперше побачили її смолоскип прибуваючи кораблями, щоб тут почати нове життя".

Це буде добра нагода, щоб розповісти епізоди з історії України на телевізійній програмі крайового засягу, сказав віцепрезидент Корпорації Української Спадщини. Кожного, хто особисто перейшов через острів Елліс айленд, або хто має знайомих, що там попали, проситься телефонувати або писати до: Ukrainian Heritage, Inc., P.O. Box 2995, Washington, D.C. 20013.

Віцепрезидент Корпорації Української Спадщини ствердив, що Корпорація тісно співпрацюватиме з компанією Ґуґґейгайма, щоб у спеціяльній телевізійній програмі правдиво відобразити українську точку бачення. „Але щоб це успішно осягнути, ми мусимо ознайомити організацію Ґуґґенгайма з дійсними переживаннями людей, а такі переживання можуть прийти лише від тих осіб, які прибули сюди і були затримані на острові Елліс айленд.

А. Кейбіда взяв участь в конвенції Братського конґресу

Атлантик Сиbі, Н. Дж. — Тут, 8-го і 9-го жовтня, у Ворлд Товер готелі відбулася 52-га конвенція Братського конгресу стейту Ню Джерзі.

Цей річний з'їзд представників братських союзів стейту дає їм можливість обговорити нові програми та нові можливості розвитку тих союзів. Під цю пору 45 братських союзів є членами стейтового конґресу.

Український Народний Союз репрезентував головний дорадний і член екзекутиви комісії Братського конгресу Андрій Кейбіда. Члени Екзекутиви СУК „Провидіння" — Стефанія Вовчок, Ігор Смолій, Богдан Тодорів і Іван Дубіль також взяли участь в конвенції.

Новим президентом конгресу обрано Маґдалену Версуску із Польського крайового союзу Америки. А. Кейбіду переобрано до екзекутиви.

Р. РЕҐЕН ЗУСТРІВСЯ З ЛІДЕРАМИ КРАЇН ЗАХОДУ

Ню Йорк. — Незабаром після виступу на сесії Генеральної асамблеї ОН президент Роналд Реґен зустрівся в місії ЗСА при ОН з лідерами п'ятьох країн Заходу. На зустрічі були присутні голови урядів Англії, Італії, Канади, Західньої Німеччини і Японії.

Найбільше зацікавлення репортерів викликала розмова Р. Реґена з прем'єр-міністром Італії Беттіно Краксі, яка відбулася перед загальною зустріччю. Як відомо, в останні тижні американсько-італійські відносини були дещо напружені із-за кризи, викликаної історією з італійським кораблем „Ахілле Лявро" і тим, що Б. Краксі дав розпорядження випустити на волю двох терористів, які керували захопленням корабля.

Після розмови Реґена і Краксі один з представників американського Уряду навів журналістам слова, сказані італійським прем'єром до Президента: „Як і раніше, ми нині є друзями". На це Реґен відповів, що „інцидент залишився за нами". „Будемо дивитися в майбутнє", — сказав Президент італійському прем'єрові.

Цей же представник американської Адміністрації інформував репортерів, що Реґен і Краксі заторкнули питання про те, що прем'єр-міністер дав дозвіл Мохаммедові Аббасові залишити територію Італії. Вони також говорили про необхідність співробітництва в боротьбі з тероризмом.

На зустрічі лідерів урядів шести країн обговорювалися питання, зв'язані з переговорами президента Р. Реґена і генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Ґорбачова в листопаді у Женеві.

У п'ятницю, 25-го жовтня, перед від'їздом до Вашінгтону, Президент знову зустрівся з лідерами урядів дружніх країн, а відтак з родиною вбитого на схопленому кораблі Леона Клінґгоффера.

Партизани звільнили дочку президента Дуарте

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — Після 44 днів ув'язнення комуністичні повстанці, зільнили вкінці дочку президента Ель Сальвадору Хозе Наполеона Дуарте, Інез та її товаришку Анну Цецілію Вільєду, коли президент згодився в заміну за них звільнити і передати в руки повстанців 22 політичних в'язнів, дозволив, щоб 96 ранених повстанців, які вже не є здібні до боротьби, могли свобідно перейти до табору повстанців, які також звільнили понад 30 місцевих службовців.

Ця виміна наступила після довгих тижнів переговорів, що після різних перерв і перепон закінчилися тепер успішно в Панама Сиbі, де останні три дні переговорювали безпосередньо представники комуністичних повстанців і представники сальвадорського уряду.

Сам акт виміни відбувся у великій нервовій напрузі в присутності свідків з рядів дипломатів, представників Міжнародного Червоного Хреста та священиків.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН ЗАСУДИВ СОВЄТСЬКУ ЕКСПАНСИВНУ ПОЛІТИКУ

Ню Йорк. — Виступаючи тут на святочній сесії Генеральної асамблеї Об'єднаних Націй у четвер, 24-го жовтня ц.р., якою то сесією членські держави ОН відзначували 40-річчя існування цієї міжнародної організації, президент З'єднаних Стейтів Америки Роналд Реґен засудив комуно-московський імперіялізм, його експансивну політику в світі і заявив, що конфліктів світового маштабу не можна розв'язати при допомозі мілітарної сили, як це робить Москва в Афганістані, Етіопії, Камбоджі, Анголі, Нікараґуа та багатьох інших країнах світу.

Президент ЗСА, відповідаючи на совєтську посилену пропаґандивну кампанію, розвинену контрольованими Москвою засобами масової інформації, з використанням також західньої вільної преси, закликав Москву допомогти, реальними потягненнями та поголженістю, а не пропаґандою, розв'язати існуючі конфлікти й непорозуміння між державами і тим самим злагіднити притемнений політичний клімат, який існує між ЗСА і СССР. „Я пропоную новий початок", — заявив Р. Реґен, — бо тільки на базі нових ініціятив можна буде поліпшити американсько-совєтські відносини.

Промова президента охоплювала усі аспекти закордонної політики ЗСА з узглядненням відносин Америки до Совєтського Союзу, якщо цей матиме добру волю і не триматиметься букви марксистської теорії про захоплення, а тим самим поневолення вільного світу. „Ми любимо нашу свободу і будемо її обороняти в кожній частині світу і усіма засобами, якщо вона буде загрожена комуністичною тоталітарною експансивною політикою", — заявив Реґен у виповненій по береги великій авдиторії головної квартири ОН.

Крім відкинення совєтської пропаґанди, яка посилено ведеться проти ЗСА і особисто проти Президента цієї країни, Р. Реґен став в обороні кожного поневоленого народу, оборонив дисидентів, кажучи, що кожна людина має право сама вибирати для себе місце проживання, згадав персонально академіка Андрея Сахарова і його незавидну долю на примусовому засланні у місцевості Горькому та не проминув ні одної справи, яку треба було згадати на цьому високому форумі перед представниками 159 народів світу.

Гостро на промову реаґували після її виголошення совєтський міністер закордонних справ Едуард Шеварднадзе і нікараґуанський „маленький диктатор в зеленій уніформі", як його свого часу називав Р. Реґен, Даніель Ортеґа Сааведра, який заявив, що ЗСА також допомагають нікараґуанським „бандам" у поборюванні леґального уряду.

Дорадники президента Р. Реґена які разом з ним прибули до Ню Йорку на триденні розмови з лідерами багатьох держав світу заявили кореспондентам, що промова Президента була подумана частинно, як відповідь на пропаґандивні заяви совєтського лідера Михаїла Ґорбачова і як напрямна для політичної лінії Заходу на переговорах в Женеві в листопаді цього року. „Наші позиції в Женеві будуть до деталів узгіднені з усіма заприязненими країнами, зокрема членськими державами Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО)", — заявили речники Білого Дому.

Промова Президента ЗСА, виголошена майже з пам'яти, крім незначних маленьких цитат, із заподанням циферних даних про число совєтських військ і дорадників в поодиноких країнах, зробила велике враження на присутніх, які, очевидно не всі, довго її оплескували. Найголовніше однак є те, що слова президента Р. Реґена належно зрозуміли совєтські представники, які також на женевській конференції хотіли скерувати хід розмов на рейки політики детанту, яка допомогла Москві вирости на велику мілітарну і політичну силу, що загрожує тепер багатьом країнам світу.

Появилися репортажі із подорожі А. Власено-Бойцун

Маямі, Фла. — Минулого року, тут передруком появилася 133-сторінкова книжка — репортажі Анни Власенко-Бойцун п.з. „Панорама України".

Книжечка ця розподіляється на кілька частин, крім першої названої, є це „Панорама Европи 1983", „Із кругосвітньої подорожі", „Австралія", „Тасманія", „Гаваї", „Найновіша Японія", „Фіджі — тихий рай" — це все репортажі — описані враження з подорожів авторки цієї книжечки по Україні, Европі, Австралії, Новій Зеляндії, Японії. Є теж поодинокі розділи такі, як „Незабутній тиждень в УВУ", „Українці в Північній Дакоті" та „Різдво колить і тепер". Закінчується це видання віршем Яр Славутича: „Де б не жив ти і як не діяв, По яких не блукав би містах, Твоя святість — твій рідний Київ, Хоч ти сам — перелетний птах".

Цю книжечку — в ціні 4 доляри — можна замовляти, написавши на адресу: A.V. Bojcun, 700 82-nd St., Apt.2, Miami Beach, Fla. 33141.

НТШ вшанує О.Федьковича

Ню Йорк. — Наукова конференція Філологічної секції для відзначення 150-річчя з дня народження Осипа Юрія Федьковича відбудеться в суботу, 15-го грудня ц.р., з такою програмою: проф. Василь Лев — Відкриття і доповідь „Буковинський соловей"; д-р Іван Новосівський — Осип Юрій Федькович — людина і громадянин; о. митрат Іван Ткачук — Спогад про поета; д-р Олександер Соколишин — Творчість Федьковича в виданнях дослідників його писань.

Конференція відбудеться тут в авдиторії НТШ, 63 4-та авеню, в год. 2:30 по полудні.

Закінчились наради країн Варшавського Пакту

Софія, Болгарія. — Совєтський лідер, генеральний секретар ЦК КПСС, Михаїл Ґорбачов й інші лідери держав Варшавського Пакту, які тільки що закінчили свої наради у столиці Болгарії напередодні вершинної конференції М. Ґорбачова з президентом З'єднаних Стейтів Америки Роналдом Реґеном у Женеві заявили однозгідно, що вони готові знищити будь-які запаси нуклеарної зброї і до мінімуму обмежити свої арсенали, якщо ЗСА і їхні союзники зроблять це саме.

Очевидно, для зменшення нуклеарної, а зокрема стратегічної зброї, потрібні будуть відповідні договори і можливість контролі, хоч Захід з власного досвіду Ґельсінкських угод знає, що комуно-московські імперіялісти ніколи не будуть притримуватись жадних договорів, як це вони зрештою роблять і тепер, розміщуючи додаткову кількість нових совєтських ракет СС-25, як про це повідомив недавно Пентагон.

Не зважаючи на заяви про роззброєння, Москва і її сателіти продовжують вести гостру пропаґандивну кампанію проти політики президента Р. Реґена і його так званої оборонної ініціятиви, яка мала б захоронити Захід перед можливістю совєтської нуклеарної атаки.

В кінцевому комунікаті сімох країн Варшавського Пакту говориться, що заприязнені країни „далі змагатимуться проти мілітаризації космосу і спроб Адміністрації Р. Реґена накинути світові нову міжпланетну зброю", хоч, як відомо, космічна апаратура не є жадною зброєю, радше навпаки, вона має за завдання знищувати нуклеарні ракети. В комунікаті поновно натякається на заморожения продукції нуклеарної зброї на дотеперішньому рівні і започаткування переговорів між країнами Сходу і Заходу. Заява також пропонує припинення збільшення збройних сил ЗСА і СССР, почнаючи з 1-го січня 1986 року.

Подібні заяви вже раніше появлялися з нагоди річних зустрічей країн Варшавського Пакту, тому Адміністрація президента Р. Реґена не прив'язує до них великої уваги, бо хоч самі пропозиції є добрі, але в них немає нічого конкретного. Наприклад, совєтська армія є числом значно більшою, отже логічно беручи, треба б спочатку подумати про зниження її числа до рівня армії ЗСА, а тоді проголошувати замороження. Це також відноситься до різнородної зброї. Політичні спостерігачі кажуть, що учасники дводенної наради роз'їхались в надії, що зустріч М. Ґорбачова з Р. Реґеном принесе зміну у політиці, а може навіть повернення до часів детанту. Таких ілюзій не мають однак західні аналітики.

Хор „Думка" від'їхав до Европи

У четвер увечері, 24-го жовтня, мішаний хор „Думка" з Ню Йорку, в числі 75 осіб, відлетів до Европи в турне концертів в українських громадах в чотирьох країнах: Англії, Західній Німеччині, Франції і Австрії. Турне триватиме 12 днів.

У СВІТІ

ВИСОКІ РЕЧНИКИ сальвадорського уряду підтвердили, що їхні представники і представники марксистської групи, яка веде відкриту партизанську боротьбу з урядом, зустрілися в Панамі на засекреченій конференції і при нагоді обговорення справи звільнення дочки президента Хозе Наполеона Дуарте, Інез Дуарте, обговорили також багато інших справ. Переговори між представниками уряду і партизан відбулися з ініціятиви церковної ієрархії.

МІНІСТЕР ПОЛІЦІЇ В ізраїльському уряді Хаїм Бар-Лев заявив кореспондентам, що він звернеться особисто до прем'єр-міністра Шімона Переза, як тільки той повернеться із святочної сесії Ґенеральної асамблеї Об'єднаних Націй в Ню Йорку, щоб він негайно звільнив, або змусив до уступлення Арієля Шарона, за „безвідповідальність, самовільне рішення в багатьох справах, нельояльність до рішень уряду і нахил до диктаторства". Згаданий міністер мав в першу чергу на увазі критику, на яку дозволив собі А. Шарон, перед і після поїздки Ш. Переза до ЗСА, у якій Шарон закидає Перезові майже зраду батьківщини після того, як він на форумі ОН запропонував, щоб припинити стан війни з Йорданією.

ЛІДЕРИ ІНДІЇ І ПАКІСТАНУ, прем'єр-міністер Раджів Ганді і президент Мохаммед Зія уль-Гак, використовуючи побут на святочній сесії Генеральної асамблеї Об'єднаних Націй, відбули зустріч і обговорили багато справ, які створюють атмосферу непорозуміння між цими двома країнами. Головною темою розмови була справа полагодження прикордонних спорів, які є причиною вічних непорозумінь. Р. Ґанді заявив після розмови, що його розмови напевно принесуть позитивні висліди вже в недалекому майбутньому.

КАНАДСЬКИЙ УРЯД прем'єр-міністра Браєна Малруні застановляється над обмеженням дипломатичних і торговельних зв'язків з Південно-Африканською Республікою, аж до часу поки вона не виречеться політики апартеїду. Про расову політику уряду ПАР й інші проблеми в цій африканській країні, якою рядить уряд білої меншости, Малруні говорив на форумі Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. „Ми надіємося, що уряд ПАР візьме нашу турботу й турботу інших країн світу до уваги і змінить закони у своїй країні в напрямі поширення громадянських свобід і знесення расової політики", — заявив Малруні.

„ПОЛЬЩА МАЄ ТІ САМІ проблеми, що й інші цивілізовані країни світу", — заявив кореспондентам міністер здоров'я ПНР Єжи Бончак і зарядив примусову перевірку здоров'я 5,000 осіб запідозрених, що вони можуть бути хворі на смертельну хворобу ЕЙДС. Ця хвороба не поширена в Польщі так, як, наприклад, в З'єднаних Стейтах Америки, але після ствердження декількох випадків, уряд почав ближче придивлятися до поведінки деяких людей, зокрема молоді. Як відомо, цією хворобою в першу чергу хворіють гомосексуалісти і наркомани.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ постепенно збільшує експорт своєї нафти, в першу чергу бензини і оливи до огрівання будинків до західніх країн, після короткого періоду майже цілковитого припинення вивозу в ранніх місяцях цього року. Економічні спостерігачі кажуть, однак, що це треба сподіватися повороту до нормального експорту, бо СССР, правдоподібно, має проблему з висиханням джерел нафти в багатьох місцях імперії.

В АМЕРИЦІ

КОМІТЕТ ПАЛАТИ Репрезентантів розглянув можливі заходи, які ЗСА зможуть прийняти для забезпечення безпеки своїх громадян на пасажирських кораблях, які належать іншим країнам. Перед комітетом виступили Віола і Сеймур Мескіни з міста Юніон, Н. Дж., які перебували на покладі італійського корабля „Ахілле Лявро" під час його захоплення терористами. Подружжя Мескіни повідомили, що на кораблі взагалі не були вжиті заходи безпеки. Багаж пасажирів не перевірявся, а коли корабель перебував в Александрійському порті, на поклад вільно піднімалися єгипетські торгівці дорогоцінностями і сувенірами.

У ВАШІНҐТОНІ ВЕЛИСЯ переговори про відновлення полетів літаків між ЗСА і СССР. Сторони повинні були виробити проєкт угоди до початку листопадової зустрічі на вершинах. Однак переговори були перервані через непримириму позицію, яку зайняли представники „Аерофлоту". Авіяційна компанія „Пан-Амерікен" заявила, що не може пристати на умови, висунені совєтською стороною. Зокрема „Аерофлот" виступив проти того, щоб компанія „Пан-Амерікен" продавала квитки на полети з СССР. З'єднані Стейти запропонували, щоб всі доходи від полетів ділилися пополовині. СССР відкинув цю пропозицію і для „Пан-Амерікен" продовження переговорів втратило сенс.

НА ДУМКУ СЕЙСМОЛОГІВ Колюмбійського університету, після недавно зареєстрованих в Ардслі, Н. Дж., землетрусу можуть статися нові, значно сильніші підземні струси. На їх думку, це може статися в найближчі кілька місяців. Однак вчені підкреслюють, що це теоретичний здогад, а не практична впевненість. Найбільш сильні землетруси в стейті Ню Йорк, які викликали незначні руйнування і досягли 5 пунктів за скальою Ріхтера сталися в 1737, 1783 і 1884 роках.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК президент Роналд Реґен офіційно повідомив Конґрес про намір Уряду ЗСА продати Йорданії зброю на 1,9 більйона долярів, 74 члени Сенату внесли резолюцію, в якій висловлюється протест проти плянів Адміністрації. Не зважаючи на попередження республіканських лідерів в Сенаті, що намір Уряду ЗСА не дістане „благословення" законодавців, Президент продовжував настоювати, що продаж нової техніки „необхідна для створення умов встановлення міцного миру на Близькому Сході". Сенатська резолюція, ініціяторами якої були Едвард Кеннеді і республіканець Джан Гайнц, забороняє продавати Йорданії військову техніку до того часу, поки Гусейн не почне прямих переговорів з Ізраїлем.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Права людини і вершинна конференція

У кількох своїх останніх виступах, між ними в останній щосуботній промові через усі радіостанції, президент Реґен заявив, що Америка завжди, від часу свого існування твердо стояла на позиціях тих людських і громадянських прав, які схоплені в американській Конституції і її Додатках. У згаданій своїй промові через радіостанції Реґен заповів, що у своїй зустрічі з теперішнім кремлівським вождем, що його називає за його офіційним титулом генеральним секретарем компартії СССР, заторкне так само справу людських і громадянських прав. Він підкреслив теж принципове становище американського державного проводу, що кожний нарід має право самовизначення — зайво додавати, що це було і є становище всіх українських людей і що український нарід перевів своє державне самовизначення окремими актами в усіх трьох поділеної колись між ворожі країни частинах — на Наддніпрянській Україні, в Галичині і в Карпатській Україні.

На цьому місці вже не раз згадувано, що американський нарід має щастя, що його 40-им з черги президентом став Роналд Реґен. Він перший в історії З'єднаних Стейтів, який яскраво і з усіма точками над „і" схарактеризував совєтську імперію. Він дав докази, що знає суть і характер російського комунізму і знає справжню потугу сучасної Евразії, підлеглої Кремлеві. Але Роналд Реґен — державний муж високої кляси і вміє єднати в гармонійну цілість патріотичний ідеалізм з політичним реалізмом. Як ніхто із здоровим глуздом у світі, так і Роналд Реґен не прагне воєнного зудару з совєтською імперією і заявляв це теж ясно і недвозначно, що у третій світовій війні не було б переможців ані переможених, тільки була б тотальна катастрофа людства і його надбань. І тому тепер, стоючи перед визначеною на другу половину листопада цього року свою зустріч з Міхаїлом Ґорбачовим у Женеві, він говорить примирливою мовою, відкидаючи яскраву й задразливу реторику. Він не раз заявляв, що готов зустрітися з СССР „на половині дороги", він завжди визнавав найперший канон політики — конечність компромісу. Пречисленні усні й друковані коментарі появлялися вже на тему, чи можна буде на тій листопадовій вершинній конференції знайти компроміс у ділянці, яка найбільш хвилює не тільки військовиків, але й найширші кола всіх народів у світі: чи вдасться припинити перегони у зброєнні між ЗСА і СССР та перевести давно пропоновану Реґеном частинну редукцію існуючого збройного арсеналу обох суперпотуг. Ґорбачов у своїй пропаґандивній „миролюбній офензиві" заявив, що СССР готов зредукувати на 50 відсотків свою стратегічну зброю, під якою треба розуміти ракети на різну віддаль з їх атомовими „головками", якщо ЗСА виречуться пляну використання космічного простору для мілітарних цілей. Реґен та інші найвищі представники ЗСА раз-у-раз підкреслювали, що плян так званої зоряної війни це суто оборонна зброя, корисна не тільки Америці, але й усім, що зацікавлені в мирі. Москва такої інтерпретації не приймає до відома.
корисна не тільки Америці, але й усім, що зацікавлені в мирі. Москва такої інтерпретації не приймає до відома.

Але не можна виключити, що в ділянці зброї і роззброєння дійде у Женеві до якогось компромісу. Зате треба виключити, щоб до компромісу могло прийти в ділянці людських і громадянських прав. Адже 1-го серпня 1975 року 33 держави, у тому числі всі европейські країни та ЗСА у Канада з американського континенту, підписали з СССР „Договір безпеки і співпраці", в якому затверджено Совєтському Союзові існуючі політичні кордони в Европі за ціну застережених у тому договорі людських і громадянських прав і „свобідного суперництва ідей". А коли в СССР почали організуватися Товариства сприяння Гельсінкському договорові, то замість леґалізувати їх — виарештовано і заслано до ҐУЛаґів і „психушок" всіх їх членів і на всі протести закордону була одна й та сама відповідь, що це „внутрішня справа" Совєтського Союзу.

Правильно заявив раз дорадник Президента у справах крайової безпеки Роберт МекФарлейн, що „порозуміння" між ЗСА і СССР може прийти тільки тоді, коли в СССР прийде „зміна цілої настанови". Зрозумілою мовою це значить, коли там настане зворот до демократичних свобід, з яких найпершою є пошанування людських і громадських свобід. Чи це можливо?! Славетний англійський історик Арнолд Тойнбі твердив, що „Капіталізм і комунізм стрінуться наполовині дороги". Покищо цього не видно, щоби „наполовині дороги" могли стрінутися системи західньої демократії з „праведним законом Вашінґтона" та совєтська система правління з „найдемократичнішою конституцією у світі", яка підчинена апаратові КҐБ.

М. Платковський

ЦЕРКВА І ДЕРЖАВА

Українці у діяспорі готуються, щоб гідно відзначити тисячоліття хрищення України-Русі. Це їх не тільки релігійний, а також і національний першої ваги обов'язок. Ідеться бо про те, щоб не тільки у нашій свідомості, а також перед чужинцями представити у належному насвітленні історичну дійсність могутньої держави, київської Русі, але також протиставити наше тут на чужині наставлення фальсифікаторам з Москви, які хотять відзначити тисячоліття як загальноросійську подію.

До відзначення тисячоліття готуються різні організації — релігійні і світські — і треба сподіватися, що нам удасться справді величаво відзначити цю небувалого значення подію в житті української Церкви і всього українського народу, якщо в останній так би мовити, хвилині не почнуться якісь непорозуміння, що так часто трапляються в українському житті.

Крім приготувань до тисячоліття наших Церков, треба також відмітити, що різні українські історичні чи історично-наукові організації і установи вже приступили до дослідження різних аспектів в наслідках християнізації України. Є один аспект, що на нього, на наш погляд, мусіли б звернути пильну увагу наші відповідні наукові кола і всебічно, і то власне науково, його обслідити. Це співвідношення поміж Церквою і державою, в даному випадкові поміж українською Церквою, радше Церквами, і українською державою, починаючи ще від часів Володимира святого.

Загально прийнято вважати, що сильна держава забезпечує існування сильної національної Церкви. І навпаки: сильна Церква спричинюється до розвитку і міці держави. Доки княжа українська держава, Київська Русь, була сильною і могутньою державою, то в ній існувала і сильна та незалежна українська Церква. Так було за Володимира Святого, за Ярослава Мудрого і ще деякий час аж доки княжі міжусобиці і врешті татарська навала не знищили української держави. За гетьманщини наша Церква мала свій короткий період відродження, але згодом вона зовсім підупала, опинившись під зверхністю московських патріярхів.

Українська Греко-Католицька Церква в Галичині мала догідніші умови існування і з часом розвинулася у виразно національно-українському напрямку, що остаточно завершилося під проводом великого Митрополита Андрея. Але Галичина перебувала у межах чужих держав і була лише невеликою частиною всієї України, а тому її Церква не могла забезпечити відродження і закріплення незалежної української держави в етнографічних межах.

Після революції 1917 року церковна справа в Наддніпрянській Україні виглядала дуже зле. Хоч багато священиків були українськими патріотами і спричинилися до національного відродження серед українських народних мас, проте провід православної Церкви в Україні був у руках російських чи русифікованих єпископів. І хоч уряд Української Народньої Республіки проголосив автокефалію Української Православної Церкви 1-го січня 1919 року, проте оформилася українська автокефальна православна Церква аж у році 1921-му і то в т.зв. „самосвятній" формі, бо не було ні одного чинного тоді в Україні православного єпископа, який виявив би бажання взяти участь у зформуванні нашої (Автокефальної Православної Церкви. Як відомо, ця Церква була знищена Москвою, а короткий період самочинного відродження цієї Церкви за часів Другої світової війни закінчився з повним приходом московських большевиків на територію України. Відомо, що сталося з Українською Греко-Католицькою Церквою, що її насильно прилучено до православної Церкви під зверхністю московського патріярха, так що тепер вона може існувати в Галичині лише в катакомбах.

Таким чином, треба ствердити, що українські Церкви перестали існувати на території України з упадком української держави взагалі і з невдачею наших зусиль втримати новітню українську державу, Українську Народну Республіку, як самостійну і соборну державну одиницю. Нині територія України знаходиться під російсько-большевицькою окупацією, бож комуністична Українська Совєтська Соціялістична Республіка це жадна українська держава, а лише знаряддя в руках окупаційної московської влади. Справжня українська держава може існувати лише у духовій формі на чужині і вона уосіблюється Державним Центром УН Республіки в екзилі. Але ця духова українська держава не має території, перебуває далеко від поневоленого українського народу на нашій батьківщині і не справляє влади в Києві. З різних причин ДЦентр УНРеспубліки в екзилі не може відповідно до наявних потреб розвинути своєї діяльности, не маючи належної підтримки від українського громадянства в діяспорі. Отже, в нас і приблизно немає того стану, що можна було б назвати „сильною державою". Такої сильної української держави сьогодні немає і ми повинні лише боротися за відновлення української держави. Ця боротьба таки продовжується у можливих для неї формах — і на території нашої підневільної батьківщини, і серед вільних українців у діяспорі.

Українські Церкви у віль-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про поворот на Схід

В чому причина, що саме в цьому році, коли цілий світ згадує і відзначує рівну дату від часу закінчення Другої світової війни німці залюбки вертаються на шляхи своєї мандрівки на схід, на місця, де вони були колись „Ґерренфольком".?

Ось наші німецькі знайомі з Франкфурту саме повернулися з такої „мандрівки в минуле" по Україні та привезли нові альбоми світлин, проспектів і повні пригорщі оповідань та переживань. Вони,як інші їхні земляки, їхали з Німеччини окремим автобусом, повним таких, як вони колишніх вояків, медсестер, що перебували в роках 1941—43 на Україні. З німецьким водієм і совєтською провідницею з „Інтуриста" їхня дорога проходила через Краків-Львів-Київ-Одесу—Крим і хоча нікому не можна було, не зважаючи на прохання,задержуватись у місцях, які для поодиноких німецьких мандрівників були зв'язані із воєнними споминами, подорож викликала у них захоплення, характеристичне у пересічних німців до всього, що „російське".

І хоча наші знайомі дістали раніше від нас вже не одну лекцію історії України, знову прийшлося виясньовати, спростовувати, давати правильно насвітлювані події.

Коли ми поспитали за мову, дістали відповідь, що в цілій Україні є двомовні написи українсько-російські, але щойно знімка із такого напису дала нам доказ, що така „двомовність" — це російські написи кирилицею і вдруге „латинкою" для чужинецьких гостей.

Це саме торкалося театральних вистав, призначених для німецьких гостей, де відбувалась чисто російська програма, дарма що вистави були в Києві і Одесі.

У Львові перебування скоротили до шести годин „із-за технічних причин", а до зустрічі з населенням прийшло тільки один раз у сімнадцяти днях, коли автобусові зіпсулося колесо. Хоча це було на звичайній дорозі між Житомиром і Києвом, дуже скоро, — розказують подорожні, — з'явилася міліція, щоб „допомогти" направити колесо, а в дійсності, щоб не допустити до розмов з населенням.

Але це все якось не відкриває очей німецьким туристам на справжній стан в Україні. Вони вертаються захоплені ввічливістю провідників, обслуги в готелях та „Інтуристом", показують брошури про Київ і Львів в німецькій мові — ковтають з апетитом цілу пропаґандивну їжу.

Слухаємо і вухам не віримо. Та ж їм, а зокрема тим, які боролися проти совєтських військ, хіба досить було часу пізнатися на тій системі та усіх її засобах.

Чи на це їдуть тепер в Україну, щоб вернутися з переконанням, що „там рай на землі" — чи може тільки тому, що їх тягне на ті місця, бо вони колись як „ґерренфольк" панували над українським населенням.

О—КА

Ярослав Курдидик

ПІДСТУПНА ПРОПОЗИЦІЯ ҐОРБАЧОВА

Увесь політичний світ насторожився в очікуванні, яке то справжнє, а не підфальшоване становище, займе заплянована зустріч у Женеві між представниками двох суперпотуг, або уточнюючи, між президентом Реґеном і теперішнім лідером совєтсько-московської імперії, Ґорбачовим.

Чимало міжнародних політичних речників намагається розгадати і встановити саме основне: Як сприймати і розцінювати тогочасні заяви офіційних представників — ЗСА і СССР і наскільки на основі їхньої аналізи, можна буде заімпровізовувати, будь-які надійні прогнози? А саме, чи сучасний політичний клімат „дозрів нарешті до цього" і чи вже почало „викристалізовуватися взаємозрозуміння", що особливо в останніх роках, почав дуже приспішено зростати нуклеарний ракетний арсенал, і що, не гаючи дорогоцінного часу — треба покласти врешті-решт у тому край.

Це перший раз у своїй історії в аспекті питання контролі стратегічної нуклеарної зброї, що совєти вийшли із „якоюсь надійною зміною", а мета цього потягнення обрахована на те, щоб перебрати ініціятиву в свої руки і, начебто висунути „нові ідеї" про перегони в роззброєнні.

Деякі міжнародні мілітарні аналітики вважають, що цей совєтський виступ із пропозицією Ґорбачова, щоб зредукувати нуклеарний арсенал на 50 відсотків, слід прийняти за „новий протиудар", яким вони намагаються продемонструвати перед світовою громадськістю, що вони всю свою дотогочасну непоступливість, намагаються замінити на позитивну і більше переконану пропозицію, як у цьому випадку — висовує Уряд ЗСА.

Відомий експерт від мілітарних справ, проф. Дж. Еріксон, подає у виданнях Лондонського Інституту для Стратегічних Студій про це, яка є різниця в розумінні роззброєння у Совєтському Союзі й Америці. Він пише, що, проаналізувавши доосновно совєтську мілітарну доктрину і цивільну закордонну політику, ми приходимо до висновку, що їхня концепція базується — на „формі відстрашування" в одночасній сполуці із засадничим „перебільшуванням у понадзабезпечуванні".

Зате у ЗСА, — продовжує Еріксон, — створилася стратегічна доктрина, яка відрізнює „добре відстрашування", або превенційність взагалі перед війною, включно із плянами, що у випадках коли б виявилося, що самої тільки „сили відстрашування" буде замало, то тоді слід і то обов'язково вжити всю міць нуклеарної зброї у найрізніших її варіянтах.

При цьому не від речі буде якнайкритичніше проаналізувати, чому якраз цією пропозицією Горбачова, щоби зредукувати на 50 відсотків всі нуклеарні по зарядні голови по обидвох сторонах, так видимо почали нею захоплюватися всі лівацькі і ліберальні засоби масової інформації? А воно на простій мові, означає, що цю 50 відсоткову пропозицію у редукції різнотипних ракет, слід назвати і розглядати, як ще одне намагання, або „ілюзіоністичний блеф".

Совєти пропонують, щоб Европа разом зі ЗСА скоротили половину своїх далекосяжних, як теж середнього засягу ракет, а тоді вони теж відведуть і пересунуть свої ракети. Але ж і дивне, чому такої самої пропозиції совєтський уряд не ставить до свого власного уряду?

Асоціяція збройової контролі подає з того приводу вельми цікаву аналізу: Під час, коли ще в 70-их роках було встановлено т.зв. „цифрові ракетні квоти", що підпадали б під евентуальну редукцію ракет, то в тому часі, понад всіх 75 відсотків ракет, були „однородного типу". Тобто, що коли б для прикладу, цю проблему розглядати із суто математичної точки зору — то в тому самому часі, коли б встановлено редукцію 10 ракет, то це зобов'язувало б в однаковій мірі — обидві сторони.

Але при цьому слід пригадати, що від того часу дуже софістикованої мініятюризації, що й у висліді створило розподільного типу ракети МІРВ, докорінно змінило поняття роззброєння, бо теперішні далекосяжні ракети мають по 10 окремо діючих, нуклеарно зарядних голів. Отже, якщо Совєтський Союз має тепер 300 ракет типу СС-18, то насправді, він має не 300, а 3,000 окремо діючих у своєму нищенні, нуклеарних зарядних голів! Не згадуючи інших типів ракет, як СС-20 і СС-25 розміщених по СССР і його сателітах.

Щоб запобігти заздалегідь цій вищезгаданій ґрандіозній совєтській ракетній перевазі то в Европі, а головним чином у ЗСА вирішили створити „рівноважний паритет", головним робом в Америці, яка називається Зоряною війною.

І наведемо ще один приклад: Під час, коли всі попередні договори намагалися своїми обмежуваннями, начебто „накладати ковпак задержування" на продукцію ракет, то теперішня модернізація,-з одного боку

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРИЗНАННЯ ЗА СПРАВУ АРТИКЛЯ

Признання належиться А. Турчинові („Свобода", з 17-го жовтня 1985 року) за те, що пригадав справу вживання артикля при назві „Україна" в англійській мові.

Коли слідкувати за цією справою в американській пресі, то приходить на думку відома історія з поломаним возом. Оскаржений за поломання позиченого воза присягав на суді: „Перше, що я воза не позичав, друге, що як його позичав, то віз уже був поломаний, а третє, що як я його віддавав, то віз був цілий".

Подібно в тутешній пресі можна знайти три точки: „Перша, що України взагалі немає, друге, що як пишеться назву України, то обов'язково треба давати артикль, а третє, що при назвах країн цілого світу артикля взагалі не треба".

Час, щоб наша громада з нашими науковими установами у проводі однозгідно зажадала від компетентних чинників раз назавжди закинути цю анахронічну і образливу практику.

Василь Витвицький

Ґлен Спей, Н.Й.

ПРОЧИТАТИ ТРИЧІ

В числі 196 „Свободи" — чудова стаття Андрія Качора п.н. „Мова серця і мова праці". Нема там ні одного зайвого слова. Повинні її прочитати всі, а виховники молоді по три рази. Може навіть добре було б прочитати її на сходинах старшої молоді й передискутувати.

Любов Цегельська

Рочестер, Н.Й.

Лариса Дончук

ПОДОРОЖУЮЧИ ДУМКАМИ В МИНУЛЕ...

III.

Зосим вирішив їхати додому трохи раніше, полагодити різні справи перед від'їздом до Каліфорнії. Коли я приїхала з Вайлдвуду, чоловік зустрів мене на автобусній станції відпочилий, веселий, повний плянів, задумів...

У понеділок, 29-го липня я випровадила чоловіка на летовище, перехристила, попрощалася і не думала, не гадала, що то вже востаннє.

Того ж дня, надвечір, зателефонувала до Каліфорнії, Зосим говорив зі мною бадьоро, з захопленням казав, що завтра починають працювати. Обіцяв повернутися наступної неділі.

Після того я знову телефонувала в середу, все, нібито було гаразд. А у п'ятницю, як грім з ясного неба, телефон: „Пан Дончук помер!.." Не пам'ятаю, що я робила потім, здається, бігала по хаті, ламала руки і стогнала: „О, Боже! О, Боже!"

Трохи отямившись, зателефонувала до однієї з членок нашого відділу СУА. Не пригадую, що вона мені говорила, але досить скоро вже була біля мене, так як і інші мої посестри, що не залишали мене саму в ту тяжку годину.

Повідомила я і нашого близького приятеля Володимира Біляїва про страшну подію. Він спочатку не хотів вірити, казав, що бачив Зосима недавно, після його повернення з Вайлдвуду, виглядав мій чоловік дуже добре: здоровим, енергійним. Коли ж В. Біляїв переконався, що то правда, щиро мені співчував і сам переживав втрату приятеля.

Треба сказати, що в ту, таку трагічну для мене годину, дуже підтримували дорогі приятельки-союзянки з своїми чоловіками, Володимир Біляїв теж був мені дуже помічним своєю підтримкою, порадами і практичною допомогою.

Не можу не згадати добрим словом наших лікарів-українців: д-ра Романа Дикого ст. і д-ра Євгена Новосада. Вони, маючи медичні знання, так само мають і співчуття до пацієнтів. Вони лікували моє тіло й душу, що горіла й гірко плакала. Вони помогли мені „видряпатися" з глибокої прірви тяжкого горя, чорної депресії.

Коли ж дізналися про цю трагедію численні читачі письменника, то засипали мене співчутливими листами. Чимало з них писали до мене й пізніше, деякі лікарі прихильники творів письменника, давали листовно медичні поради, намагалися полегшити мої переживання. Багато людей відгукнулися на мою трагедію, показали, що мають чутливі українські серця, а я, поки живу, буду їм усім вдячна.

У неділю, 4-го серпня, Зосим, як і обіцяв, повернувся до Філядельфії, у... труні.

Підготова до похорону, похорон, все те було для мене як тяжке марення. Не хотілося вірити, що мій дорогий чоловік відійшов від мене назавжди і я залишилася одним-одна на всьому широкому світі.

Та життя вимагало, щоб я бралася виконувати обо'язки, які впали на мене після його смерти.

Пам'ятаю, що скоро після похорону, бачила ві сні Зосима. Нібито, ми стояли поруч, він лагідно взяв мене за плече і сказав: „А ти іди!.." І я пішла крутою стежкою самітньої вдови.

Сумно було мені, що чоловік осиротив мене досить скоро. Ще могли б ми пожити у любові та згоді, як прожили 13 років, Зосим шанував і цінив мене, як вірного друга й дорадницю. Перед тим моє життя пройшло в довгому поневірянні на „нашій не своїй землі", потім блукання з немічною матір'ю по чужих країнах і нарешті спокійне життя під крилом дбайливого чоловіка. Була я щаслива й тим, бо, не працюючи поза домом, я мала можливість опікуватися мамою до її смерти в 1965 році. І хоч 13 років промайнули, як світлий сон, я вдячна Долі за цей промінь щастя.

Міг би письменник ще попрацювати для свого народу, своєї громади. Тут, у вільному світі, міг би ще написати чимало патріотичних творів, які завжди находили читачів. І тепер у мене люди питають про книжки Дончука, навіть з Австралії намагаються їх дістати. Та, вже давно всі розійшлися...

Не раз після втрати близької людини, доводилося чути слова, нібито заспокоєння:" — Не плачте, не журіться так! Час найкращий лікар, згодом усе забудеться і життя піде своїм шляхом..." Людину, яка переживає горе втрати такі слова не можуть потішити, в них не відчувається щирости, говоряться вони лише „для годиться".

Втрата рідної людини не забувається... Правда, проминає час, рана поволі загоюється, стає не такою болючою і можеш спокійніше згадувати пережиту трагедію.

Так і я тепер, повертаючися в думках до несподіваної смерти свого Друга, міркую сама собі: тяжко було мені сприйняти цю трагедію, але, як видно, так було треба, щоб він відійшов з цього світу без мук, страждань. І я дякую Богові за це.

Спочиває мій дорогий чоловік на клаптику української землі, на Православному цвинтарі, у Савт Бавнд Бруку, де над могилами, ніби їх охороняючи, височіє у блакить Церква-Пам'ятник св. Андрія Первозваного і вірю, що св. п. Зосимові легка гостинна американська земля.

Так само вірю, коли небіжчик складав звіт у потойбічному світі про своє земне життя, міг сказати, що талантів, якими його обдарував Творець, він не змарнував, а віддав своєму народові.

Кінець.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали.Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Підступна...

(Закінчення зі стор. 2)

розподільні типи ракет типу МІРВ, а з другого боку система „Зоряної війни" — ставлять досліно продовжування переговорів, у зовсім нову площину.

Фахові знавці від озброєння твердять, що коли б ЗСА погодилися на пропоновану совєтами 50-відсоткову редукцію, то тоді вони були би примушені зредукувати майже всі свої наймодерніші побудови підводні човни із нуклеарним погоном. У Москві дуже докладно собі усвідомлюють, що якраз ці типи підводних човнів із додатковою допомогою „Зоряної війни", буде для них завжди панічним пострахом і „мементо морі"...

Чільні совєтологи не перестають твердити, що цей панічний страх та постійне „архипідозріння", щоб, мовляв, ще раз не повторилася „блискавична війна" із 1941 року — стоятиме завжди, як одна із неподоланних перешкод, якогось ще — не передбаченого формою, майбутнього розброєнього договору.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЗАКІНЧИВСЯ страйк газетних працівників, який тривав 47 днів, і був підписаний новий договір, розрахований на чотири роки. Компанія „Філядельфія нюспейпер" заявила, що за час страйку вона втратила 50 мільйонів долярів прибутку. Крім того, кілька мільйонів долярів втрачено із-за того, що на протязі 47 днів не публікувалися оголошення.

Асемблімен Д. Зангарі старається про перевибір

Ірвінгтон, Н. Дж. — Приятель України і української спільноти у З'єднаних Стейтах Америки асемблімен Джимми Зангарі з 28-го виборчого дистрикту в Ньюарку-Ірвінгтоні, знову стараиметься про перевибір у виборах 5-го листопада цього року.

Українці, які цікавляться політичним життям, особливо у стейті Ню Джерзі, знають, що Д. Зангарі не тільки був дуже активний в загальних справах, але також підтримував українські справи. Наприклад, в 1983 році, коли українська спільнота в ЗСА відзначувала 50-ту річницю Великого голоду, що його Москва штучно зорганізувала в Україні в 1932-33 роках для винищення селянства, найсвідоміші верстви українського населення, Д. Зангарі вніс до стейтової асемблеї окрему резолюцію ч. 52, у якій закликало ся Конгрес ЗСА встановити окрему Комісію для студій і перевірки українського голокосту, у якому загинуло понад сім мільйонів людей.

Тепер, коли згадана комісія була встановлена Конгресом, можна бути гордим, що маленьку частинку праці для створення її вніс також асемблімен Д. Зангарі. Це без сумніву було великим досягнення, української спільноти в Америці, бо через працю конгресової комісії світ більше довідається про страшну трагедію українців, яку вони пережили у згаданих роках.

Д. Зангарі

Асемблімен Д. Зангарі — скромна особа і не шукає слави, але він, направду заслуговує на підтримку українців в 28-ій виборчій окрузі, бо він показав, що навіть у критичній хвилині він залишився вірним приятелем американців українського походження і таких осіб українські виборці повинні завжди підтримувати.

„Я був дуже гордий коли довідався про таку корисну ініціятиву мого гостя", пише у листі Лука Госонець, „ним будуть гордитися і мої діти, тобто його внуки".

Українці, американські горожани, які мають право голосувати, повинні взяти до уваги добрий рекорд асемблімена Д. Зангарі і працювати на засадах: „ми поможемо тобі, а ти нам у потребі".

У КЛІВЛЕНДІ ВШАНУВАЛИ ПРОФ. В. КУБІЙОВИЧА

Клівленд (С. Кікта). — Підготований Громадським Комітетом вечір у пошану проф. Володимира Кубійовича з приводу його 85-ліття, відбувся тут із сподіваним успіхом у суботу, 19-го жовтня у шкільному будинку біля катедри в Пармі. Патроном цього ювілею були Українські Злучені Організації, але найбільше праці вклала Управа Осередку НТШ. Програмою проводили проф. Михайло Пап і д-р Микола Грушкевич — голова і організатор Комітету.

Заступник редактора Енциклопедії Українознавства проф. д-р Василь Маркусь із Чикаго подав сильветку проф. Кубійовича як географа, організатора української науки, провідного діяча в часі Другої світової війни, співосновника НТШ на еміграції та ініціятора і головного редактора Енциклопедії, якої появилося 12 томів українською і три томи англійською мовами.

До закінчення десятитомової ЕУ/II готує ще три сшитки (240 ст.). Потрібно встановити Інститут Енциклопедії, щоб видавати її ще іншими чужими мовами, видати Енциклопедію українців у діяспорі, та доповнювати перше видання. На закінчення свого слова відчитав звернення проф. Кубійовича до громадянства, яке він написав ще перед захворінням в Европі. Хвороба була причиною того, що він не міг виїхати із Сарселю на особисті зустрічі до ЗСА і Канади.

Фінансовий керівник Видавництва д-р Атанас Фіголь, з Мюнхену, говорив про потребу забезпечення фондами Енциклопедичного Осередку у Сарселі і про заснування для тієї мети Фундації приятелів Енциклопедії України у ЗСА. На видання ЕУ українське громадянство у світі пожертвувало дотепер понад один мільйон долярів. Після цікавих змістом і виголошенням обох промов, гості доповідачі відповідали на запити.

Збірковою акцією проводив д-р М. Грушкевич і подав, що до цього року з Великого Клівленду на видання ЕУ пожертвувало всього 13 товариств і 28 громадян суму 14,426.41 долярів і назвав усіх жертводавців. Між ними на першому місці є спадщина Ілярія і Ольги Віжевських 4,410 долярів.

Тим разом присутні виявили багато зрозуміння і прихильности для науки, бо 49 родин зразу вплатили 7,840 долярів, а 24 задеклярували датків на суму 9,525 долярів. Жертводавців очолили „тисячники", а саме родини інж. М. Голіяна, інж. Р. Грабця, д-ра М. Грушкевича, д-ра І. Захарієва, В. Лаврова, д-ра Ю. Сілецького з Лорейну, д-ра О. Школьникової з Акрону, та інж. В. Хміляка. Збірку продовжуємо до кінця листопада і датки та декларації приймають в обох Кредитівках, скарбник д-р В. Боднар і члени Комітету.

Присутні набували перший том англомовної ЕУ (1984)і щойно видані спомини „Мені 85" В. Кубійовича, та одержували Вісті із Сарселю ч. 27. В перерві підкріплювалися буфетом, приготованим услужними членкинями УЗХ, Уладу Пластового Сеньйорату і СУА.

Перед закриттям Вечора присутні відспівали Достойному Ювілятові В. Кубійовичеві многая літа. Програму зачато і закінчено молитвами, проказаними о. д-ром І. Тилявським, ОДБ.

Останній раз Великий Клівленд гостив у себе проф. Кубійовича 20-го травня 1973 року.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ПОМЕР Я. ПОЛАТАЙКО

Філядельфія. Кореспондент „Свободи" у Філядельфії мґр Олександер Луцький повідомив телефонічно, що тут в четвер, 24-го жовтня ц.р., у вечірніх годинах несподівано помер на удар серця сл. п. Ярослав Полатайко, кількакратний голова Станиці Братства Дивізійників у Філядельфії і довголітній член Крайової Управи Братства.

Панахида буде відправлена в неділю, 27-го жовтня, в год. 7-ій вечора у похоронному заведенні Насевичів, 109 Тейбор ровд Схід Похорони в понеділок, 28-го жовтня, з похоронного заведення до церкви Благовіщення о год. 9:30 врранці, а відтак на цвинтар на Факс Чейсі.

Діяльність у підготові Тисячоліття

Два роки тому в Українському Науковому Інституті Гарвардського університету відбувалась жвава дискусія про віруючих християн в УССР та про долю їхніх переслідуваних Церков. В центрі уваги були нові самвидавні матеріяли з України, як теж і факт, що за кілька років припадає Тисячоліття Християнства в Україні, тобто ювілей, що повинен стати відомим в усіх культурних та релігійних осередках світу.

Виникнуло переконання, що потрібно дбайливо збирати й аналізувати всі нові документи, що відносяться до сьогочасної мученицької долі наших Церков в Україні. Ці події це — трагічний епізод у нашій тисячолітній історії, який не сміє бути призабутим. Тому потрібно застановитись над тим, як уможливити доступ не-українцям до сучасних матеріялів і тим увести факти про мартирологію мирян української Церкви та їхніх душпастирів у свідомість Заходу.

Одна можлива розв'язка виникнула при наладнуванні тіснішої співпраці між Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету-(УНІГУ) та британською науково-дослідчою інституцією Кестон коледжом у Лондоні, який спеціялізується в дослідженнях релігійного життя в комуністичних країнах. Співробітники УНІГУ кореспондували вже від довшого часу з дослідниками в Кестоні і не раз дописували до журналу Кестону „Релігія в комуністичних країнах". В 1983 році появилось спеціяльне число того журналу, присвячене виключно українській проблематиці (жовтень 1983 року).

Але збирання та аналіза багатьох нових джерельних матеріялів є неможливо здійснити одноразовою публікацією і тому чинники УНІГУ почали розглядати можливості, щоб затруднити сталого дослідника цієї ділянки. Плян здійснено аж з кінцем 1984 року, як жертводавці Фонду Катедр Українознавства зложили необхідну суму грошей, щоб встановити бодай на перший рік таку нову позицію співробітника УНІҐУ в Кестон коледжі. Затруднено молодого адвоката з дослідчою практикою, Андрія Сороковського, який закінчив теж і літературознавчі студії в українстиці в Гарварді маґістерським ступенем. Позицію співробітника у Кестоні передбачено на чотири роки, тобто аж до ювілейного 1988 року. Це однак залежатиме від того, чи будуть на ту ціль відповідні фонди.

Одно з перших завдань, що його здійснив новий співробітник у Кестоні, це виготовлення бібліографії актуальних тем, наприклад про українські Церкви в СССР від 1945 року до сучасних часів, про українських католиків і православних у Чехо-Словаччині та Польщі, про совєтські юридичні документи, що відносяться до практикування релігії тощо, використовуючи матеріяли в Британській бібліотеці Лондону, в слов'янській бібліотеці Лондонського університету, в польській бібліотеці в Гамерсміті, в архівах „Радіо Свобода" в Мюнхені, в бібліотеках Риму — в Українському Католицькому Університеті, в Понтифікальній Українській Колегії ім. св. Йосафата, в Понтифікальному орієнтальному інституті, в бібліотеці студитського манастиря. Ця складена бібліографія ідентифікує сотки джерел, упорядковуючи їх по темах та хронологічно і тим творить цінний та практичний довідник, яким легко моґтимуть користуватись особи, яким будуть потрібні інформації про українських віруючих людей. На основі деяких з тих матеріялів незадовго появиться обширніша наукова стаття А. Сороковського.

Почавши з листопада минулого року, введено в бібліотечну систему Кестонського коледжу нові українські книжки та періодики, якими користуються тепер теж і інші дослідники в Кестоні. Розпочато реєстрування компютором картотеку українських в'язнів, що переслідувані з причин їхніх релігійних переконань.

Одним з головніших завдань дослідника в Кестоні було й далі є подавати інформації про Україну неукраїнським установам та впливовим особам. Вістки про українські Церкви та віруючих надруковано в нових числах бюлетеня „Кестон нюз сервіс" (чч.: 215, 217, 219, 221-223, 227-231, 233). Тим бюлетенем користуються міжнародні пресові аґентства та дипломатичні служби різних країн.Деякі статті А. Сороковського на українські теми появились у британській пресі(газета „Церкви Англії"). Британська радіомережа Бі-Бі-Сі перевела з ним інтерв'ю про УКЦеркву і на початку серпня ц.р. передала це в своїх радіопередачах до СССР. Різні установи, наприклад Міжнародна Амнестія, Бюро людських прав Державного департаменту ЗСА, Міжнародна діюча група релігійної свободи в Лондоні зверталися до А. Сороковського по різні інформації.

Вже нераз у нашій пресі описувано добре організовані акції, що мають за ціль приглушити весь український зміст Тисячоліття. Дії московської патріярхії та Крайової Ради Церков на терені ЗСА є прикладом того. Тому наша підготова до Тисячоліття мусить базуватись на жвавій комунікації із зовнішнім світом, щоб Тисячоліття християнства в Україні не було для світу тисячоліттям Росії-Москви.

В діяльність нашого співробітника в Кестоні входить збирання та опрацьовування матеріялів про переслідування українських Церков, про пригнічування українського релігійного життя. Але він має теж змогу використовувати широко розгалужені міжнародні зв'язки Кестон Коледжу. Таким способом злобувається українській проблематиці, українському Тисячоліттю підметне місце серед західніх церковних, наукових та громадських кіл.

Р. П.

ОДИН ІЗ ЗАХОПЛЮВАЧІВ італійського пасажирського корабля „Ахіллє Лявро", палестинський терорист, якого допитувала італійська поліція і представники прокуратури, обвинуватив Мохаммеда Аббаса у підготовці і переведенні захоплення. На запитання кореспондентів речник міністерства юстиції не хотів підтвердити цієї інформації але він її також не заперечував. Інформацію про обвинувачення подала одна із італійських газет на підставі „довірочних джерел". В повідомленні сказано, що чвірка терористів діяла на виразний наказ М. Аббаса. Палестинця, який почав виявляти таємниці і співпрацює з прокуратурою, відокремили від решти трьох і перевезли до іншої тюрми.

У ЗВ'ЯЗКУ З ПОШИРЕНИМ шпигунством на території Великобританії, британська державна служба безпеки почала перевіряти усіх, зокрема нових урядовців, які поступають на державну службу, включаючи сюди також засоби масової інформації, в першу чергу радіостанцію Бі-Бі-Сі, яка передає свої авдиції багатьма мовами світу, в тому числі мовами народів в Совєтському Союзі. Ця радіостанція була вже кілька разів об'єктом „зацікавлення" совєтської розвідки і в минулих роках Скотлянд ярд виловлював звідти людей, які самі були шпигунами, або допомагали шпигунам „по знайомству" збирати потрібні інформації.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Святочний концерт і День Українського Патріярхату для звеличення Патріярха Йосифа

Неділя, 29-го вересня, цього року увійде в історію Українського патріяльхального руху, бо в цьому дні Патріярхально — громадський комітет українців у стейті Ню Джерзі вперше увів у життя українських релігійних громад відзначення „Дня Українського патріярхату" святочним концертом для звеличення блаженної пам'яти Глави Української Католицької Церкви Патріярха Йосифа. Цим чином Комітет почав здійснювати резолюцію з'їзду Українського Патріярхального Товариства в ЗСА, схвалену 4-го травня 1985 року в Філядельфії, який заохотив „український Божий люд щорічно у місяці вересні відзначати „День Українського патріярхату", що співпадає з річницею відходу у вічність св.п. Патріярха Йосифа", або в інший час, в узгідненні з УПСО та патріяршим осередком в Римі. В дусі цієї резолюції, вужчий із п'ятьох осіб Комітет, що був вибраний на патріярхально-громадських Сходинах 27 квітня 1985 року, організував святочний концерт і День Українського патріярхату, який відбувся в Кін-коледжі стейту Ню Джерзі, в Юніон при „гайвей" 82,— 29-го вересня, названої вгорі неділі, при співпраці почесного і ширшого комітетів. До першого Комітету війшло 15 священиків і 15 патріярхальних діячів колишніх голов відділів УПТ-ва і його крайових управ, та заступники голів Т-ва Св. Софія в ЗСА, а до Ділового комітету крім складу вужчого комітету увійшов 41 патріярхальний і громадський діяч в Ню Джерзі, так що цілий Комітет складається з 76-ти осіб. Всі вони у своїй ролі причинилися до успішного проведення святочного вшанування першого і великого українського Патріярха Йосифа.

Правдиве вшанування мужів Церкви чи народу виявляється у здійснюванні їхніх ідей, плянів і візій. І саме в цьому намірені проходила програма імпрези, зокрема в її вокальних точках.Голова комітету Василь Пасічняк на відкритті між іншим, вказав на потребу поновлювання та плекання серед молодшого покоління свідомости про конечну поребу Патріярхату в нашій Церкві щорічно під час „Днів Українського патріярхату", говорив про оборону підметности і українсько-обрядової духовости в нашій Церкві, про постійну чуйність і критичний погляд на її кожночасний правовий стан, бо як довго Україна в неволі, так довго противники її державности будуть шкодити нашій Церкві, і лише через сповнювання ідей і задумів та візії св.п. Патріярха Йосифа записаних у „Завіщенні" зможемо врятувати нашу Церкву від знищення.

Головний промовець д-р Іван Головінський, професор Ратґерського університету, у своєму Святочному слові проаналізував життя Патріярха Йосифа на волі і в неволі, його наукові і церковно-адміністраційні успіхи як Галицько-Львівського Митрополита, а згодом як Патріярха. Він підкреслив, що Патріярх був найвизначнішим мужем Церкви і народу нашого часу, і тому треба нам постійно вивчати його програму виложену в його „Завіщанні" в якому Блаженніший отець Йосиф закликає український Божий люд молитися за патріярха, розбудовувати патріярші інституції і ніколи не відрікатися від Патріярхату. Прелеґент рівнож говорив про перешкоди до визнання Патріярхату Ватиканом, накинені ворогами української державности та впливовими римськими Кардиналами, привиклими до володіння.

Учасники поминальної імпрези також уважно слухали рецитацію вінка-в'язанки з виїмків поетичних віршів у виконанні адвоката Аскольда Лозинського, присвяченого Патріярхові Йосифові. Всі подивляли рецитаторську вмілість декляматора і виїмкову пам'ять, потрібну на рецитацію чималої в'язанки із віршів, вдало підібраних для цієї духовно-релігійної імпрези, в першу річницю переходу у вічність Патріярха, 7-го вересня минулого року.

Про виступи хору „Прометей" і про його дириґента Михайла Длябогу, соліста І. Кушніра, про фортепіяновий супровід піяністки Ірини Пелех-Зварич та про сопрано Марту Кульчицьку-Андріюк і акомпаньяторку Марту Кузьму-Каннінгем, я хоч без кваліфікацій судити про їх виконання програмових точок, можу все ж ствердити, що всі присутні без вийнятку були захоплені ними, про що свідчили рясні-довгі оплески, хоч цих оплесків на такого роду імпрезі може і не повинно б бути.

Хор „Прометей" зараз по відкриттю імпрези співав „Восхвалю ім'я Бога моєго" Д. Бортнянського і „Молітесь братія" К. Стеценка і на закінчення концерту — „Косар" С. Людкевича і „Огні горять" С. Людкевича. Піяністка Ірина Пелех-Зварич виконала „Етюд фіс-моль" В. Косенка і „Прелюд б-моль, оп. 7,ч. 2" і „Прелюд фіс-моль, оп. 4, ч. 2 Л. Ревуцького.

Сопрано Марта Кульчицька-Андріюк співала „Думку" Я. Степового, слова М.Гаврилка, „Діво Маріє" С. Баха - С.Ф. Гуно та „Любіть Україну" М. Фоменка. На закінчення імпрези всі приявні відспівали „Боже, вислухай благання". Люди довго по імпрезі стояли у притворі театру і на подвір'ї, виявляли своє вдоволення та похвали на адресу організаторів і виконавців імпрези, милувалися гарною шестисторінковою програмкою у виконанні Федіра Луцишина, жетонами з подобою Патріярха Йосифа та синіми і жовтими стяжками із написом „За єдність Церкви і народу. За Патріярхат", видані на поминальні дні св. п. Патріярха Помісної Української Церкви Ісповідника Віри Кардинала Йосифа Сліпого за старанням д-ра Романа Смика з Коал Сіті, Ілл. Число учасників було коло 700 осіб — з великої патріяршої родини. Цей факт спонукує нас думати, що українці щораз глибше сприймають ідею Патріярхату Української Католицької Церкви та що світла пам'ять про Патріярха Йосифа іде з роду в рід. Український Патріярхат на протязі цього десятиріччя утвердився в сумлінні українського народу і він, за „Завіщанням" його творця, від нього не відмовиться.

З признанням тут відмітовуємо, що промовець д-р Іван Головінський, сопрано Марта Кульчицька-Андріюк і рецитатор д-р Аскольд Лозинський, гонорари за свої виступи віддали на Патріярший фонд Товариства Свята Софія у Філядельфії.

Н. Н.

Церква...

(Закінчення зі стор. 2)

ному світі перебувають у ліпшому стані. Вони можуть вільно існувати і розвиватися. Це торкається і Православної і Католицької, і Євангелицької Українських Церков. Проте, ці наші Церкви не можуть себе назвати сильними Церквами, бо вони існують без наявности вповні незалежної і сильної української держави, яка єдино може забезпечити й існування наших національних сильних Церков.

Відомо, що наші Церкви на чужині приділюють велику увагу також національним нашим справам. Вони спричинюються до утримування національної свідомости серед українців, стримуючи її від денаціоналізації серед чужинецького моря. І хоч Церкви повинні насамперед займатися справами релігійними, проте саме в тисячоліття християнізації України вони повинні би звернути ще більшу увагу на справу відновлення суверенної української держави, без існування якої вони ніколи не матимуть змоги стати справді сильними Церквами.

В ІНТЕРВ'Ю ДЛЯ ГАЗЕТИ „Таймс оф Індія" президент Роналд Реген сказав, що СССР часто підтримує і спрямовує війни між марксистськими країнами і їх сусідами, а також веде політику, яка заохочує тероризм. Р. Реген сказав, що за останні 10 років джерелом неспокою в світі були „нові марксистсько-ленінські режими, які з першого дня існування починають війну зі своїми народами, а потім з сусідніми країнами.... Совєтський Союз, — додав Президент, — дуже часто підтримує, а часом і очолює ці війни".

Для збереження спадщини В. Винниченка

(З діяльности Винниченківської Комісії УВАН)

Як і кожного року звітуємо нашим жертводавцям про торішню діяльність Комісії та подаємо плян праці на найближчий час.

1. Насамперед ділимося з жертводавцями приємною вісткою, що багаторічну працю нашого наукового співробітника Вадима Стельмашенка „Анотована бібліографія Володимира Винниченка" визнано на бібліографічному конкурсі в Гарвардському університеті найкращою працею в цій ділянці й нагороджено першою премією. Праця має понад 3,300 анотованих позицій. Її прийнято й уже здано до друку в Канадському Інституті Українських Студій.

2. Після опублікування 1-го і 2-го томів „Щоденника" В. Винниченка здано до друку 3-ій том. 4-ий том „Щоденника" тепер у редакційному опрацюванні.

3. Архів В. Винниченка постійно зростає. Минулого року ми знову доповнили його численними Винниченківськими матеріялами, що появилися нещодавно в українських і неукраїнських публікаціях.

4. Закуплено 160 нових вогнетривалих скриньок, упорядковано наново ввесь архів і складено його в ці скриньки. Таким чином забезпечено архів від пожежі.

5. Як і раніше, подавано консультації (усно й письмово) дослідникам і докторантам, що опрацьовують теми з винниченкознавства. Зокрема обслужено консультацією та матеріялами професора Будапештського університету Мікльоша Куна, який працює над проблематикою Угорщина-Україна.

На наступний рік плянуємо:

1. Опрацювати схему видання 30-томової збірки творів В. Винниченка та встановити редакційні й фінансові можливості.

2. Видати 3-ій том і віддати до друку 4-ий том „Щоденника".

3. Розгорнути дослідження окремих проблем винниченкознавства й подавати далі консультації дослідникам, що постійно звертаються до Комісії.

4. Багато архівних матеріялів з упливом часу опинилися в загрозливому фізичному стані — їхній папір став цілком крихкий. Це ставить перед Комісією завдання почати фотографування й фільмування цих матеріялів, що вимагає значних фінансових коштів.

5. Знайти місце схову і врятувати від знищення часом малярської спадщини Винниченка, яка нараховує близько 100 картин різного формату.

На здійснення цих завдань наспіли минулого року (жовтень 1984 - жовтень 1985) пожертви від таких жертводавців:

Список жертводавців ч.25

Олекса В. Куриленко (Австралія), що помер 15 травня 1985 року, лишив за заповітом 500 дол. у св. пам'ять дружини Фаїни Куриленко. Володимир Лисий 500 дол.; інж. С.Б.Боженко (у св. пам'ять батька проф. Бориса О. Боженка) 400 дол.; Євгенія і Микола Громницькі 300 дол.; д-р Марія Фішер-Слиж (у св. пам'ять чоловіка д-ра Рудольфа Фішера) 250 дол.; Анна Кулик 250 дол.; д-р Теодор і Олександра Костюки 200 дол.; по 100 — Український Братський Союз, д-р Остап і Марта Тарнавські, д-р Юліян Мовчан, Людмила і Василь Неліпи (з нагоди 75-річчя проф. Івана Безпечного); Яків Давид (у св. пам'ять Павла Кравчука); Валентина Лімонченко, Дарія Любарська (Австралія), Ганна Гувер, д-р Володимир Возняк, д-р Віталій Богданів, Марія Безпечна, д-р Лариса Онишкевич (у св. пам-ять мґра Івана Р. Костюка), інж. Іван Даниленко, Микола Гнатів, (канадська збірка) 75.67 дол.; Наталія Закидальська - 75 дол.; Оксана Соловей - 75 дол.; Тамара Погуляй (у св. пам'ять приятеля родини Павла А. Антипова) 55 дол.; по 50 дол. Григорій Слободяник, д-р Галина Шимонович-Рудницька (у св. пам'ять батька проф. Іоанікія Шимоновича), інж. Леонід Гусак, М. і Д. Андре, Микола Шаблій, Варвара і Олександер Корнієнки (в річницю смерти св. п. батька Петра М. Шинкаря), Олександер Скоп, Ірина Тимошенко, Віктор Андре, Яків Гвоздецький (Австралія), А.В. Діберт, Данило Міршук, Варвара Бакало - 40 дол.; Данило Томащук - 30 дол.; Іван Кулиняк - 30 дол.; по 25 дол. Любов Марголена-Гансен, Федір Корсун, Анатоль Юриняк, Галина Білоус, Марина і Юрій Зеленські, д-р Роман П. Смик, д-р Василь і Оксана Марчуки, Марія Худяк, Іван Дубилко, д-р Любомир Онишкевич (у св. пам'ять Івана Р. Костюка), по 20 дол. Дмитро Нитченко (Австралія), Василь Гришко, інж. Василь Василів, інж. Марія і Ігор Шевченки, Валентин Лоян (у св. пам'ять паніматки Антоніни Бурко) - 15 дол.; Петро Потапенко - 10 дол.; Іван Р. Костюк -10 дол., на вшанування св. пам'яті Євгенії Залевської, довголітньої редакторки „Голосу Америки" від групи її колеґ: Оксана Драган - 40 дол., Ярослав Бігун - 25 дол., Ада Кулик - 25 дол., Микола Французенко -25 - дол.; Олександер Воронин -25 дол.

Винниченківська Комісія УВАН щиро дякує всім жертводавцям і сподівається на дальшу щедру допомогу від свідомої української громади.

УВАН, як наукова установа, користується правом податкових пільг (tax exempt). Усі пожертви на „Фонд Винниченка" можна відрахувати від своїх податків.

Чеки просимо виписувати на: The Ukrainian Academy (Fund Vynnychenko). Посилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences, 206 West 100th St. New York, N.Y. 10025.

Винниченківська Комісія УВАН

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН КОВАЛЕВИЧ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 23-го липня 1985 року на 75-му році життя. Нар. 6-го березня 1910 року в Сянику, Долина Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Брониславу, доньку Марію, синів Мирона і Богдана, сестер Катерину, Анну, Марію, брата Миколу і ближчу і дальшу родину в Америці і в Україні. Похорон відбувся 27-го липня 1985 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Семків, секр.

МИХАЙЛО ПИЛЬ, член УНС Відд. 245-го Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н.Дж., помер 28-го червня 1985 року на 69-му році життя. Нар. 1915 року в селі Кавсько, повіт Стрий, Україна. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Володимира і дочку Марію з родинами та рідню в Україні. Похорон відбувся 2-го липня 1985 року на цвинтарі св. Марії в Трентоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Мартиненко, секр.

МАРІЯ ЛУЦІВ ГРИМАК, член УНС Відд. 137-го ім. Богдана Хмельницького в Вест Істоні, Па., померла 30-го червня 1985 року на 80-му році життя. Нар. 1904 року в Україні. Членом УНС стала 1922 року. Залишила у смутку доньок — Ольгу Маттес, Ілейн Гарт; синів Йосифа, Евгена і Юрія, сестер Мілдред Луців, Стеллу О'Доннелл і брата Джеймса. Похорон відбувся 3-го липня 1985 року на цвинтарі св. Духа у Вагнерсвіллі, Па.

Вічна Її Пам'ять!

Стефан Колодруб, секр.

ЕВА ЗАЯЧКОВСЬКА, член УНС Відд. 247-го ім. св. Івана Хрестителя у Вилмінгтоні, Дел., померла 28-го липня 1985 року на 95-му році життя. Нар. 1890 року в Україні. Членом УНС стала 1923 року. Залишила у смутку мужа Михайла, синів: Володимира, Мілтона і Чарлза, доньок: Анну Білик, Марію і Ольгу Лазарчук, семеро вуків і шестеро правнуків. Похорон відбувся 31-го липня 1985 року на цвинтарі Грейсловн Меморіял Парк у Вилмінгтоні, Де.

Вічна Її Пам'ять!

Л. Шеремета, секр.

СТЕФАНІЯ ЯРОШ, член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабеті, Н.Дж., померла на 74-му році життя. Нар. 1910 року у Львові, Україна. Членом УНС стала 1950 р. Залишила у смутку сестер Іванну Коваль, Ернестину Українську і Ярославу Шепарович, та ближчу і дальшу родину в Україні і в Америці. Похорон відбувся 6-го липня 1985 року на цвинтарі Евергрін в Гіллсайді, Н.Дж.

Вічна Її Пам'ять!

М. Отрок, секр.

МИРОН ВІЙТИК, член УНС Відд. 220-го ім. свв. Петра і Павла в Чикаго, Ілл., помер 7-го липня 1985 року на 72-му році життя. Нар. 6-го лютого 1913 року в Польщі. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Надію і сина. Похорон відбувся 9-го липня 1985 року на цвинтарі св. Воскресення в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Дж. Блідий, секр.

МИРОН СКОЦЬКИЙ, член УНС Відд. 276-го ім. св. Миколая в Еймбриджі, Па., помер 14-го липня 1985 року на 61-му році життя. Нар. 1924 року в Економі, Па. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Тересу, синів Мирона, Михайла і Тому, доньку Шерон Ердлен, брата Володимира, сестру Ольгу Венанзіо і трох внуків. Похорон відбувся 17-го липня 1985 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Економі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Степан Іваницький, секр.